

ö- ja elinkeinoministe

Kokouspöytäkirja
13.8.2024

1/3

EU:N TEKÖÄLYASETUKSEN KANSALLISEN TOIMEENPANON TYÖRYHMÄ, 6. KOKOUS

Aika	tiistai 13.8.2024 klo 13.30–15.30
Paikka	Aleksanterinkatu 4-10 neuvotteluhuone A217 Vire tai Teams
Läsnä	Sami Kivivasara, TEM (pj.) Antti Helin, VM (vara-pj) Miikka Hiltunen (OM) Amanda Mäkelä (OM) Kirsi Miettinen (LVM) Victor Nyberg (OKM) Outi Äyräs-Blumberg (STM) Merja Mustonen (STM) Lasse Laitinen (sihteeristö) Nathalie Dahl (sihteeristö) Kaarle Vuorinen (sihteeristö) Maria Hauptmann (sihteeristö) Sara Kiviluoma (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Kokous todettiin alkaneeksi kello 13.33.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Työryhmän 5. kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Tilannekatsaus

Heinäkuun aikana on järjestetty viisi eri viranomaiskeskustelua tekoälyasetuksen toimeenpanosta. Keskusteluihin ovat osallistuneet Tietosuojavaltuutetun toimisto, Liikenne- ja viestintävirasto, Tukes, Fimea, Energiavirasto, Valvira, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Etelä-Savon ELY-keskus sekä Tulli. Tekoälyasetus tuli voimaan 1.8.2024, josta lähti juoksemaan 12 kuukauden määräaika toimivaltaisten kansallisten viranomaisten nimeämiseksi. Työryhmälle on tehty sisäinen toimeksianto nykytilan kuvauksesta sekä lakiluonnoksen ja valmisteilla olevan HE:n kommentoinnista. Tavoitteena on saada lakiluonnos käännökseen syyskuun alkupuolella. Maria Hauptmann on aloittanut sihteeristössä 1.8.

Lisäksi on pohdittu seuraamuskollegion tai seuraamuslautakunnan järjestämistä. Asetuksen 99 artiklan mukaisen hallinnollisen seuraamusmaksun suuruusluokka tekee siitä rangaistusluonteista ja edellyttää käytännössä monijäsenisen toimielimen perustamista. Vaihtoehtoina on, että jokaisella markkinavalvontaviranomaisella olisi oma seuraamuselin, tai että viranomaisilla olisi yhteinen seuraamuslautakunta. Seuraamuskollegioita on jo olemassa TSV:llä ja Traficomissa, joita ei haluta läh-

teä sekoittamaan. Yhtenä ideana on perustaa itsenäinen monijäseninen elin, jossa olisi jäsenet jokaisesta markkinavalvontaviranomaisesta sekä esittelijänä virkamies siitä markkinavalvontaviranomaisesta, joka muutoin olisi toimivaltainen. Seuraamusjärjestelmän hahmottamista varten työryhmän TEM- ja OM-jäsenistä kootaan pienryhmä, jonka työskentelyyn osallistuu myös muita OM:n asiantuntijoita.

Ensimmäinen sidosryhmätilaisuus ollaan järjestämässä 11.9 etäyhteyksin, jossa on tarkoitus kertoa asetuksesta yleisesti ja sen kansallisen toimeenpanon tilanteesta. Tapahtuman Save the Date -ilmoituksen yhteydessä on tiedotettu myös komission julkisesta kuulemisesta yleiskäyttöisten tekoälymallien käytännestä.

4. Keskitetty tukiviranomainen ja siihen liittyvä toimeksianto viranomaisille

TSV, Tukes ja Traficom on tunnistettu potentiaalisiksi viranomaisiksi hoitamaan asetuksen 70 artiklan mukaista keskitetyn yhteyspisteen tehtävää. Kyseisten viranomaisten kanssa on järjestetty kokous 9.8, jonka lisäksi näille viranomaisille on lähetetty toimenpidepyyntö, jossa niitä on pyydetty arvioimaan keskitetyn yhteyspisteen roolia. Vastauksia on pyydetty 12.8. mennessä. Yhteyspisteenä toimimisen lisäksi on keskusteltu muista mahdollisista tehtävistä: EU-yhteistyöroolia, neuvonta- ja tukitoimintaa, markkinavalvontaa siltä osin kuin valvonta ei osa muiden viranomaisten toimivaltaan, innovaatiotoiminnan edistämistä sekä strategista roolia. Reunaehdot kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ja keskitetyn yhteyspisteen nimeämiseksi tulevat asetuksen 70(1) ja 70(3) artikloista. Tähän liittyen keskusteltiin erityisesti resurssien riittävydestä. Viranomaiset ovat tuoneet alustavissa vastauksissaan toimenpidepyyntöön esiin, että tekoälyasetuksesta johtuvat ja siihen liittyvät tehtävät edellyttävät sekä lisää osaamista, että lisää resursseja. Näitä ei kuitenkaan välttämättä ole saatavissa. Markkinavalvonnan minimi- ja maksimivaihtoehdot on tuotava esille jollain tapaa. Keskitetyn tukiviranomaisen tehtävät painottuisivat aluksi vain välttämättömiin tehtäviin sekä tuki- ja neuvontarooliin. Sääntelyn testiympäristö on joka tapauksessa perustettava.

5. Viranomaiset, keskustelut heidän kanssaan ja toimeksianto viranomaisille

Sekä laajemmalle viranomaisjoukolle että mahdollisiksi keskitetyiksi yhteyspisteiksi tunnistetuille on lähetetty toimenpidepyyntö, jossa viranomaisia on pyydetty arvioimaan niiden nykyisiä resursseja sekä antamaan alustavia arvioita tekoälyasetuksen seuraavan viiden vuoden aikana edellyttämistä resursseista. Alustavat vastaukset on saatu. Oma erityiskysymyksensä on lausuntonmenettely ja TSV:lle yleisen tietosuoja-asetuksen kautta tuleva yksinomainen toimivalta valvoa henkilötietojen käsittelyä.

Kirsi Miettinen poistui kokouksesta kello 15.13.

6. Työryhmän sisäiset toimeksiannot

HE- ja lakiluonnoksen kommentointi ja muokkaus jatkuu. Perusoikeuksia suojelevista viranomaisista on taulukko Tiimerissä ja työryhmä voi käydä täydentämässä sinne arvioita mahdollisista viranomaisista. Asetuksen toimeenpanossa on huomioitava se, että Ahvenanmaa toimeenpanee EU-säädökset itse siltä osin kuin se kuuluu sen toimivaltaan. Tähän liittyen ja yhdenmukaisuuden varmistamiseksi keskustellaan Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa.

7. Seuraavat kokoukset ja niiden työsuunnitelma

Työryhmän seuraava kokous on perjantaina 23.8. klo 13-15. Kokouksessa käsitellään erityisesti pykälän luonnoksia, ja ennen kuin vaihdetta on myös määritettävä lain johtolause ja määritelmät sekä hahmoteltava seuraamusjärjestelmä pykälätasolle. Seuraamuksista saattaa olla myös erillinen linjausarve. Lisäksi on tehtävä työryhmän linjaus siitä, mikä viranomainen toimii keskitettynä yhteyspisteenä.

8. Muut asiat

Juristi-lingvistiltä on saatu vastaus, jonka mukaan asetuksen tarkoittama yleissivistävä ja ammatillinen koulutus tarkoittaa myös korkeakouluja.

9. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous kello 15.47.